

Foranstaltning vistnok paa Forhaand tør anses for hævet over enhver Tvivl. Da denne Sag forhaabentlig nu ved Hjælp af Statsmidler maa blive ført ind i et fastere Spor end det hidtidige, turde der maasse være Anledning til kortelig at erindre om deres historiske Udvikling, da denne formentlig er vel skiftet til at godtgøre dens Berettigelse. Det er bekendt, at Tanken om Forsøg med Handelsgødning ude paa Landmændenes Marker ikke er af ny Dato, idet man allerede for snart en Menneskealder siden i Jøvelsen af den Usikkerhed, der herskede ved Brugen af Handelsgødning, i flere Landbosforeninger paa-begyndte en Art lokale Forsøg hermed. Af forskellige Grunde — bl. a. hin Tids mangelfulde Udvikling af hele Forsøgspraktikken — fik Foretagendet dog den Gang ikke større praktisk Betydning. Det er et hermed beslægtet Princip, der ligger til Grund for de danske Sukkerfabrikkers Gødningsforsøg, hvorved der er bragt en ikke ringe Sikkerhed ind i Brugen af Handelsgødning i Sukkerroegnene, særlig til Sukkerroer, om man end ifølge Sagens Natur der har maattet arbejde i en noget ensidig Retning. Udsøde Statskonsulent P. Nielsen udførte selv Forsøg med Kunstgødning i en Aarække paa forskellige Gaardes Marker. Tanken om lokale Gødningsforsøg fremsattes dog først i en bestemt udsødet Skikkelse af Professor Westermann 1890 (i „Landmands-Blade“), og samme Aar refererede undertegnede saadanne Forsøg fra Mecklenburg og fremhævede (i „Landbrugets Kulturplanter“ 9) stærkt Unskeligheden af at faa lignende iværksatte herhjemme. Først i 1895 blev der gjort en Begyndelse hermed, idet Sjøbenhavns Amts Landbosforening da tog Initiativ til Iværksættelsen af lokale Gødningsforsøg, og flere Landbosforeninger fulgte Eksemplet. Foretagendet har som bekendt ikke haft Statsstilbud hidtil; Udgifterne ere dels dækkede ved Tilbud fra de respektive Landbosforeninger, dels have de paagældende Landmænd selv i de fleste Tilfælde maattet yde anseelige Pengetilbud dertil, og dels have forskellige Gødningsforretninger støttet Arbejdet med Pengebidrag, i hvilken Forbindelse det bør fremhæves, at Firmaet Beckett & Meyer, senere „det danske Gødningskompagni“, med sund Forstaaelse af Unskeligheden i, ogsaa fra et forretningsmæssigt Standpunkt set, at faa Klarhed og Sikkerhed i denne Sag, har ydet Foretagendet en meget betydelig Støtte og derved hidraget væsentlig haade til dets Paabegyndelse og Fortsættelse. Trods de betydelige økonomiske Vanskeligheder har Arbejdet haft stor Fremgang, hvad der vil ses af følgende Talopgivelser for de af mig ledede lokale Gødningsforsøg paa Øerne. Der udførtes nemlig saadanne Forsøg i

1895 paa	11	Gaarde i	19	Marker med i alt	360	Parceller.
1896 —	13	—	20	— —	480	—
1897 —	35	—	50	— —	1259	—
1898 —	86	—	119	— —	3365	—
1899 —	102	—	126	— —	4144	—

Den stærke Opgang i 1898 hidrører fra, at de samvirkende sjællandske Landbosforeninger dette Aar saa sig i Stand til at yde et betydeligt Tilbud dertil. Desværre maatte Sjællandsforeningen i Aar inddrage denne Støtte, hvoraf Følgen blev, at Antallet af Deltagere paa Sjælland formindskedes stærkt. Naar foranstaaende Oversigt dog udviser en betydelig Stigning ogsaa i Aar, hidrører dette fra, at man i Aar har paabegyndt Arbejdet paa Fyn, Volland og Bornholm, ligesom det fortsættes paa Vangeland, hvor det paa-begyndtes i Fjor.

Den Tilslutning, som Landmændene i Genhold hertil have givet Foretagendet trods de direkte Udgifter og de ikke ringe Ulemper, der ere forbundne dermed, forekommer mig i fuldt Maal at rethærdiggøre Anvendelsen af offentlige Midler til denne Sags videre Fremme. Som et andet Moment til Belysning af, hvilken Betydning der til-lægges denne Sag, kan jeg anføre, at jeg i de senere Aar har haft talrige Genvendelser fra Ublandet angaaende denne Virksomhed, og at jeg navnlig fra Sverige har haft en Række dels skriftlige, dels personlige Genvendelser fra fgl. Landbrugsakademiet, fra Mosse-kulturföreningen, fra flere Husholdningsseksaber og fra private Landmænd. Efter ind-trængende Anmodninger har jeg i dette Foraar ydet nogen Medvirkning ved saadanne Forsøgs Iværksættelse flere Steder i Sverige, og i dette Øjeblik forbereder man i dette vort Naboland en Iværksættelse af lokale Gødningsforsøg, der i Genhold til den fore-liggende Plan vil andrage ca. 40,000 Kr. Sagen tænkes der iværksat i fuldstandig Overensstemmelse med de her i Landet oparbejdede Principper og Arbejdsmaader, dog med den af Forholdene dikterede Forskel, at man i Sverige agter at oprette en særlig og selvstændig Hovedstation for de lokale Forsøg.